

Hart voor Brabant

Aan de raden van de gemeenten
die deelnemen in de GGD Hart voor Brabant

Kenmerk: UitDSGGDHvB29084 Datum: 6 april 2023
Behandeld door: Heleen Kamphuijs E-mail: h.kamphuijs@ggdhvb.nl
Onderwerp: Vaststellen kadernota 2024 GGD Hart voor Brabant

Geachte raad,

Gisteren, 5 april, stuurden wij u onze jaarstukken, de ontwerpbegroting 2024 en het beleidsplan 2024 - 2027 van de GGD Hart voor Brabant toe. In onze begeleidende brief verwezen wij naar een brief waarin we u over het vaststellen van de kadernota informeerden. Deze brief was echter per abuis niet verstuurd en treft u alsnog hierbij aan. Onze excuses voor de eventueel ontstane verwarring hierover.

Op 22 december 2022 stuurden wij u onze kadernota 2024, met het verzoek om daarop uw zienswijze te geven. Veel gemeenteraden deden dat en op 24 maart stelde ons bestuur de nota vast. Met deze brief informeren wij u over die zienswijzen en onze reactie daarop.

Zienswijzen

In bijlage 1 vindt u de zienswijzen van de raden. De meeste waren positief, twee negatief. Vier raden namen alleen kennis of gaven geen zienswijze en er waren enkele kritische opmerkingen over het basispakket en/of de kosten daarvan. Drie raden konden nog geen zienswijze geven, maar het algemeen bestuur nam wel kennis van hun conceptraadsvoorstellen.

We betrekken de zienswijzen bij het opstellen van de (ontwerp)begroting 2024, zoals die in april naar de gemeenteraden gaat.

Onze reactie

Hieronder onze reactie op een aantal van uw inhoudelijke opmerkingen over kadernota of basispakket.

Visie, beleidsplan en prioriteiten

Het is logisch dat de toekomstvisie nog niet concreet is (Hilvarenbeek, Loon op Zand, Tilburg, Waalwijk, Dongen, Heusden). De uitwerking vindt u in het beleidsplan 2024-2027 en de begroting 2024, die het algemeen bestuur in juli vaststelt en die vanaf begin april bij de gemeenteraden liggen, voor een zienswijze, zodat zij het verband kunnen leggen met hun eigen voorzieningen (Oss).

Wij zijn blij met de steun van gemeenten (Boxtel, 's-Hertogenbosch, Sint-Michielsgestel) voor de prioriteiten die de GGD stelt: gelijke kansen op een gezond en gelukkig leven. Wij blijven daar sterk op inzetten ('s-Hertogenbosch).

Basispakket

- **Inhoud**

Wij zijn blij met de steun vanuit de gemeenten (Boekel, Boxtel, Dongen, Heusden, Hilvarenbeek, Maashorst, Meierijstad, Oisterwijk, Oss, 's-Hertogenbosch, Sint-Michielsgestel, Tilburg, Waalwijk) voor de actualisering van het basispakket. In het Dienstenpakket, vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 24 maart, staat concreet wat de GGD per taak levert (Boekel). De diensten rond de Omgevingswet (Maashorst) passen binnen in artikel 16 van de Wet publieke gezondheid; wij zullen ze in een volgende versie van de gemeenschappelijke regeling meenemen. De aandacht voor kinderen en ouders in kwetsbare situaties blijft onverminderd groot (Oss). Wij denken dat het nodig is om de inzet op enkele wettelijk verplichte taken enigszins te verhogen (Meierijstad); belangrijk onderdeel hiervan is het begeleiden van leerlingen met (hoog) ziekte-verzuim in het voortgezet onderwijs.

- **Financiële gevolgen**

Wij denken zelf dat de kosten van dit geactualiseerde pakket reëel zijn; het zoeken naar besparingen is daarvan geen onderdeel geweest (Hilvarenbeek) maar wij kijken altijd kritisch naar onze bedrijfsvoering. Wij verwachten dat in het voorjaar van 2023 voor de gemeenten (Boxtel, Vught) duidelijk wordt wat de (incidentele) financiële steun is die zij kunnen verwachten op basis van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Wij hopen dat de gemeenten gaan aandringen op het structureel maken van dit soort steun.

In het overleg per gemeente schetsten en schetsen wij de gevolgen die het (geactualiseerde) basispakket heeft, zodat die nu duidelijk moeten zijn (Sint-Michielsgestel, Vught), zowel voor de taken als voor de financiën. Het is onvermijdelijk dat de verhoogde inzet op wettelijke en andere taken voor sommige gemeenten zal leiden tot uiteindelijk hogere kosten. Dit kan overigens verschillen per gemeente; gemeenten die al veel inzet via het pluspakket financierden, zien hun kosten in het algemeen niet of minder stijgen.

- Invoeren en uitvoeren

Een van de doelen van dit 'nieuwe' pakket is: een bijdrage leveren aan gelijke kansen voor gezondheid, en daarom alle diensten voor alle inwoners gelijk (Waalwijk). Dat betekent: sommige diensten voortaan voor alle gemeenten (voorbeeld: Nu Niet Zwanger) of juist handhaven als plustaak (bijvoorbeeld: Advisering onbegrepen gedrag).

Het invoeren van het basispakket, en vooral de inzet van de GGD per gemeente, blijft plaatsvinden in nauw overleg met elke gemeente ('s-Hertogenbosch, Waalwijk). Een flexibele invoering van dit pakket in 2024 zorgt voor een 'zachte landing'. We maken praktische afspraken met de gemeente wanneer die reeds bestaande (contractuele) afspraken heeft over diensten door andere partijen (Sint-Michielsgestel).

Er is lokale sturing per gemeente op de inhoud en/of de uitvoering van een aantal diensten. Dienstverlening op maat blijft dus mogelijk (Goirle, Sint-Michielsgestel), al is het binnen een nu uniformer pakket. Desgewenst intensiveren wij daarbij onze rol als partner in het wijk- en gebiedsgericht werken (Tilburg). We informeren de gemeenten tijdig over haalbaarheid van de wijzigingen in het basispakket (Sint-Michielsgestel).

- Financiën en bedrijfsvoering

Ook wij maken ons zorgen over de beschikbaarheid van zorgpersoneel (Boxtel, Sint-Michielsgestel): in jaarstukken 2022 en begroting 2024 vindt u een aantal acties die we daar op inzetten. Het gaat dan om zaken als vitaliteit en ontwikkeling van medewerkers, maar ook het up to date houden van het functiegebouw. Er kan – net zoals in reguliere situaties – een gesprek nodig zijn over de invulling van diensten op lokaal niveau of bovenlokaal (als opschaling nodig is).

De besparingen die wij bereikten op de huisvesting van de GGD zijn hard nodig voor de gestegen kosten voor informatieveiligheid en het onderhoud van dat functiegebouw (Dongen, Hilvarenbeek).

Ons streven blijft om nieuwe ontwikkelingen op te vangen binnen de beschikbare middelen (Oss), maar wij kunnen de ogen niet sluiten voor de gevolgen van de maatschappelijke ontwikkelingen (corona, ongelijkheid) voor de publieke gezondheid, die soms tot extra inzet moeten leiden.

Wij hopen dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van de GGD Hart voor Brabant,
namens deze,

T.H.I. Claassen
directeur publieke gezondheid

Bijlagen (verstuurd per e-mail):

1. Kadernota 2024 GGD Hart voor Brabant - zienswijzen gemeente.
2. Kadernota 2024 Definitief (zoals vastgesteld door het algemeen bestuur van de GGD).

CC: het college van B&W/de ambtenaar volksgezondheid.

NAAR GEWOON GEZOND

Kadernota 2024

Hart voor Brabant

GEWOON GEZOND

Gezondheid vanzelfsprekend maken, als prioriteit voor de toekomst.

Waarin iedereen een eerlijke kans heeft op een zo gezond mogelijk leven.

In een omgeving die ons gezond maakt en houdt. Dat is ons doel.

In deze kadernota vertalen we onze toekomstvisie op [publieke gezondheid](#) naar het beleid voor 2024. Deze visie stelde het GGD-bestuur vast na een ronde met inwoners, partners en gemeenten tijdens de [visiecafés](#) in het najaar van 2022. We bouwen hiermee verder op de goede uitvoering van onze diensten, met nieuwe diensten in ons basispakket. Deze kadernota is daarmee een volgende stap op weg naar een sterkere publieke gezondheid.

Publieke gezondheid

Gewoon gezond kunnen zijn. Dat is wat we willen voor onze inwoners. En met 'gewoon' bedoelen we dan dat het normaal is om met gezondheid bezig te zijn. Gezondheid staat voor ons bovenaan de agenda. Gezonde keuzes moeten de meest logische zijn.

In de publieke gezondheid gaat het om het voorkomen van ongezondheid. Steeds belangrijker in een tijd waarin de zorg het niet (meer) altijd 'aankan'. Gezondheid bevorderen is dan de sleutel tot een gezonde toekomst en de GGD staat klaar om de gezondheid van mensen te beschermen.

Waarbij gezondheid [méér is dan niet-ziek zijn](#): het gaat over het kunnen omgaan met de uitdagingen in het leven.

De GGD is er voor iedereen, niemand hoeft er alleen voor te staan. We weten voor wie gezondheid niet vanzelf spreekt en voor die groepen lopen we net wat harder. Wie al gezond is, heeft weinig hulp nodig en voor anderen is er steun. Waar dat niet goed lukt, is er een vangnet, in alle levensfasen.

Ook een gezonde leefomgeving is daarbij belangrijk. Het gaat dan om je huis, je straat, je wijk. En om de sociale omgeving, de verbinding met anderen. Hoe kunnen we elkaar helpen zo gezond mogelijk te zijn?

Het gaat ook over de online omgeving: daar haal je veel informatie over hoe de ideale wereld eruit kan zien. Hoe ben je weerbaar, welke informatie is betrouwbaar? En hoe zorgen we ervoor dat mensen die niet zo makkelijk digitaal werken geen informatie missen?

Deze kadernota vertaalt de toekomstvisie van de GGD naar de eerste doelen voor 2024. We kijken vooruit naar de ambities in ons beleidsplan, dat in 2023 op tafel komt en waar de begroting op aansluit. Dat plan is nog niet definitief, maar we willen er niet op wachten en zetten nu al de eerste stappen.

In deze nota vertalen we onze plannen naar de financiën en leggen we de basis voor de begroting. We nodigen de raden van onze gemeenten uit om er hun zienswijze op te geven, zodat het GGD-bestuur de kadernota in maart vast kan stellen. De begroting 2024 ligt dan in juni voor een zienswijze bij de raden en het bestuur stelt haar vast in juli.

Zo maken we samen gezondheid vanzelfsprekend.

Het dagelijks bestuur van de GGD Hart voor Brabant

Eerlijk, gedurfd, vernieuwend

De GGD laat het gezonde geluid horen en is daarbij het geweten van de samenleving:

- Een *eerlijk* geluid: we vertellen, met partners, het eerlijke verhaal. Dat ondersteunen we met betrouwbare feiten en goed onderzoek. Zo weten we welke groepen en thema's extra aandacht vragen.
- Een *gedurfd* geluid: we werken intensief samen met gemeenten in regionale verbanden, in de rol die onze inzet het meest effectief maakt. Zodat iedereen het gezonde geluid hoort en het aandacht krijgt op alle agenda's.
- Een *vernieuwend* geluid: we benutten innovaties om meer mensen te bereiken en hen te helpen bij het maken van gezonde keuzes. Dat doen we in 2024 vaker en bij succes wordt zo'n vernieuwing deel van het dagelijkse werk.

Naar gewoon gezond

Er zijn thema's waar we in 2023 mee starten en die in 2024 een plek krijgen in ons gewone werk. Nieuwe ontwikkelingen worden gewoon. Daarmee zijn we op weg naar 'gewoon gezond'.

Deze thema's zijn:

- *Paraatheid*: door extra geld van het Rijk kunnen we werken aan een betere infectieziektebestrijding en aan het voorbereid zijn op nieuwe pandemieën;
- *Seksuele gezondheid*: we onderzoeken of de [door het Rijk betaalde inzet](#) voldoende is.
- *Leefomgeving*: we benutten de omgeving om gezondheid te bevorderen en beschermen. Dat doen we met de andere Brabantse GGD'en in het programma Gezonde leefomgeving.
- *Mentale gezondheid*: we willen naar een aanpak voor alle jongeren in het voortgezet onderwijs, met een plek voor hun eigen regie.
- *Gezond oud(er) worden*: we onderzoeken wat er in de publieke gezondheid moet gebeuren voor ouderen en welke inzet de gemeenten dan vragen van de GGD.

Deze thema's ontwikkelen we met partners en we bespreken dan de rol van de GGD, onze diensten en de gevolgen voor onze begroting. Verder leggen we het GGD-bestuur in 2023 een visie voor op [jeugdgezondheid](#). Die zorg is een belangrijk deel van ons werk. Deze visie leidt in 2024 misschien tot nieuwe accenten: bij het samenwerken met partners, bij het inrichten van ons werk en bij de ontwikkeling van onze medewerkers.

Een actueel basispakket

De GGD voert de gemeentelijke taken voor de [publieke gezondheid](#) uit in een basispakket en het GGD-bestuur wil dat laten aansluiten bij de huidige behoeften. Het moet daarbij niet uitmaken waar iemand woont. Dat vraagt om diensten die voor alle gemeenten gelijk zijn.

Al vóór de coronacrisis begonnen we met het actualiseren van dit pakket. GGD-bestuurders, raadsleden en medewerkers dachten er in 2022 over na en het resultaat ligt er nu.

Het bestuur stelt voor om een aantal diensten te actualiseren: allereerst de verplichte diensten, uit de [Wet publieke gezondheid](#) en/of de [Gemeenschappelijke regeling GGD](#). Dit zijn diensten die de GGD nu al uitvoert, maar waarvan de opdracht of de inhoud zo veranderde, dat dit vraagt om een aanpassing. Daarnaast kiest het GGD-bestuur voor een aantal 'nieuwe' diensten.

De financiële gevolgen van de actualisering staan op bladzijde 4, voor meer inhoud: zie bijlage 2.

De GGD als organisatie

Het gezonde geluid gewoon laten klinken, dat vraagt om een sterke organisatie. De GGD werkt met ongeveer 800 medewerkers voor 1,1 miljoen mensen in 19 gemeenten. We werken steeds meer samen met andere GGD'en, bijvoorbeeld rondom tuberculosebestrijding, forensische geneeskunde, toezicht (Wmo) en in het team [Gezondheid, milieu en veiligheid](#). En ook bij de informatievoorziening en -beveiliging en de arbeidsmarktcommunicatie. We passen de uitkomsten van gesprekken met gemeenten en partners toe bij (toegankelijke) diensten in 2024, bijvoorbeeld bij de huisvesting. Intern bundelen we onze krachten: in een *vaccinatiecentrum* dat helpt om alle doelgroepen te bereiken. Het gaat hier om COVID, het [Rijksvaccinatieprogramma](#) ([rotavirus](#), [HPV-virus](#)) en de reizigersvaccinaties (plustaak).

Duurzaamheid

Door het ondertekenen van de [Green Deal Duurzame Zorg](#) onderschrijven we het belang van duurzaamheid. In 2024 maken we zichtbare keuzes en we rapporteren daarover. Hierbij lopen we vooruit op de [Europese richtlijnen](#).

Moderne werkgever

GGD-medewerkers moeten op hun best kunnen werken. Dat vraagt aandacht voor het inrichten van hun werk en voor hun welzijn. Zij moeten hun werk kunnen doen volgens de juiste standaarden.

Om nieuwe medewerkers te binden en te boeien, blijven we inzetten op inzetbaarheid en vitaliteit. Er komen nieuwe werkwijzen waardoor we het tekort aan (zorg)personeel kunnen opvangen. Denk aan nieuwe technologie, virtuele begeleiding en meer digitaal werken.

Inschaling personeel

De GGD heeft een functieboek op basis van een landelijk veel gebruikt systeem. Het onderhoud van dit functieboek leidt vanaf 2023 tot het hoger inschalen van enkele functies en dus hogere kosten. Het wordt moeilijk om deze kosten volledig te dekken door productiviteitsstijging en/of taakherschikking: de druk op onze medewerkers is al hoog. We willen de besparing op de huisvesting (zie bladzijde 5) gebruiken om een deel van deze kosten te dekken. Een hogere gemeentelijke bijdrage hiervoor is dan niet nodig.

Financiën

Gemeentelijke bijdrage 2024 (per inwoner, indicatie)

Gemeentelijke bijdrage 2023	€ 37,18
Actualisering basispakket	€ 2,21
	<hr/>
	€ 39,39
Indexering 2024	€ 2,62
Rijksvaccinatieprogramma	PM
Invoeren Wet open overheid	PM
	<hr/>
Gemeentelijke bijdrage 2024	€ 42,01

Toelichting

Actualisering basispakket

Dit zijn de totale kosten van het geactualiseerde pakket (€ 5,32, zie bijlage 2), na aftrek van het huidige aandeel in de gemeentelijke bijdrage voor de lokale accenten (€ 3,11). Overigens: ook in dit basispakket kan de gemeente blijven sturen op de lokale inzet van de GGD.

Het (financiële) effect van de verhoging verschilt per gemeente, omdat zij kan kiezen voor het laten wegvallen van (eerdere) diensten. Mogelijk maken gemeenten ook gebruik van het geld dat het Rijk beschikbaar stelt voor onder andere het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Indexering 2024

De exploitatie van de GGD is loon- en prijsgevoelig. Daarom is er een consistente index voor de gemeentelijke bijdrage, met objectieve maatstaven en vrij van beleidsmatige keuzes. Hierbij volgen we de afspraken in onze gemeenschappelijke regeling: het systeem van de gemeente Tilburg. Jaarlijks voorspelt zij de loon- en prijsstijgingen op basis van cijfers van het Centraal Planbureau, met een correctie voor de werkelijke ontwikkeling in de twee vorige jaren. Hierdoor loopt de index gelijk met de reële stijging van lonen en prijzen.

In december stuurde de gemeente Tilburg de voorlopige cijfers: een index voor 2024 van 6,66% (zie bijlage 4). De definitieve cijfers verwerken we in april in de begroting; de index kan dan ook hoger zijn, bijvoorbeeld door de onzekere economie.

De tarieven (voor plustaken) stijgen met dezelfde index. Bij het toezicht op de [kinderopvang](#) onderzoeken we nog of we de tarieven willen verhogen: uit een benchmark blijkt dat deze onder het landelijk gemiddelde liggen.

Rijksvaccinatieprogramma

De [rotavirusvaccinatie](#) komt in 2023 in het Rijksvaccinatieprogramma. Gemeenten krijgen daarvoor een uitkering in het gemeentefonds, die we vertalen naar de gemeentelijke bijdrage. Daardoor is dit voor de (gezamenlijke) gemeenten budgetneutraal. Op het moment dat de bijdrage van het Rijk bekend is, verwerken we die in een begrotingswijziging.

Invoeren Wet open overheid

Alle gemeenten kregen en krijgen van het Rijk vanaf 2022 een [vergoeding](#) voor het invoeren van de Wet open overheid; deze wet wil de hele overheid transparanter en toegankelijker maken.

In de bedragen die de gemeenten krijgen via het gemeentefonds (september 2022) zitten ook de vergoedingen voor gemeenschappelijke regelingen. Wij berekenen hoe groot het 'aandeel' van de GGD hierin is en nemen dit bedrag op in de gemeentelijke bijdrage vanaf 2024. De kosten vóór dat jaar vingen we op in de eigen exploitatie. Het gaat hier om taken als: actief openbaar maken, het beheer van systemen en een – wettelijk verplichte – contactpersoon.

Landelijke middelen

Het Rijk stelt gemeenten voor meer beleidsterreinen geld in het vooruitzicht; ook die bedragen kunnen zij deels doorgeven aan gemeenschappelijke regelingen. Dit kan het makkelijker maken om een beroep te doen op de expertise van de GGD: bijvoorbeeld bij het toezicht op de kinderopvang en/of het inrichten van de omgeving. Zo zijn of komen er (rijks)vergoedingen voor:

- toezicht kinderopvang: extra geld vanaf 2022 voor het toezicht op de gastouderopvang;
- het invoeren van de Omgevingswet: transitiekosten in 2022. Over de middelen vanaf 2023 volgt later meer informatie.

Daarnaast is er vanaf 2023 een uitkering voor thema's als gezondheidsbevordering, sport- en bewegen en de sociale basis (het GALA). Gemeenten kunnen hiermee een deel van de kostenstijging van de GGD opvangen.

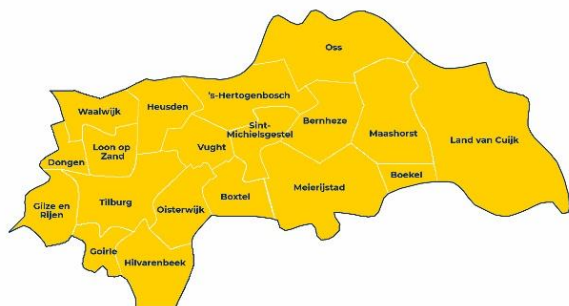
Inzet besparing huisvesting

Onze huisvesting past bij onze diensten, soms op andere of kleinere locaties. In 2023 gaat het nieuwe gezondheidsplein in Uden open, als laatste regionale (her)huisvesting. Eerder kwamen er nieuwe vestigingen in [Den Bosch](#), Tilburg, [Waalwijk](#) en Oss. Dit leidt tot een jaarlijkse structurele besparing van € 450.000.

Na het datalek in 2021 (coronasysteem) versterkten we de organisatie door een betere bescherming van persoonsgegevens. Dat kost € 250.000 per jaar, waarvoor nog geen structurele dekking is. We willen de besparing op de huisvesting daarom hiervoor inzetten én voor het opvangen van een deel van de financiële effecten van het onderhoud van het functieboek.

DE GGD IN EEN OOGOPSLAG

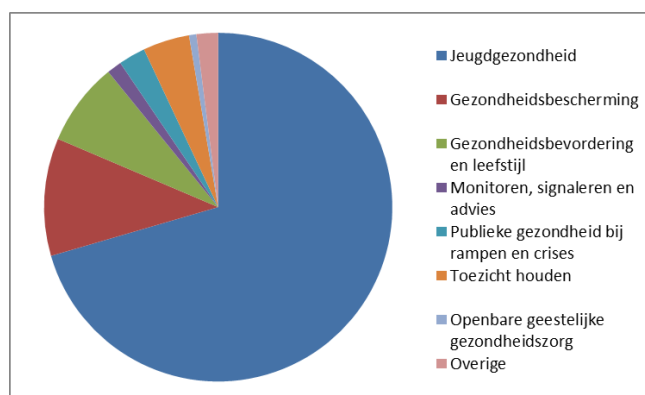
Mensen

- 1,1 miljoen inwoners (in 19 gemeenten), waarvan ongeveer 200.000 tot 18 jaar
- ruim 800 medewerkers¹
- ruim 60 consultatiebureaus en vijf vestigingen met een gezondheidsplein: Tilburg, Den Bosch, Oss, Waalwijk en Uden

Diensten

- jeugdgezondheid
- gezondheidsbescherming
- gezondheidsbevordering en leefstijl
- monitoren, signaleren en advies
- toezicht houden
- publieke gezondheid bij rampen en crises
- openbare geestelijke gezondheidszorg

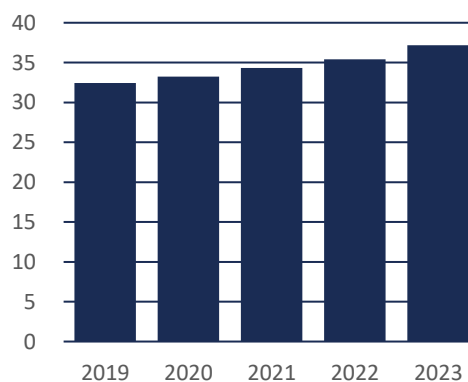
Geld

Inkomsten in 2023

€ 69,6 miljoen²

- basispakket € 43,6 miljoen
- plustaken voor gemeenten € 10,5 miljoen
- andere inkomsten € 15,5 miljoen

Gemeentelijke bijdrage 2023, per inwoner: € 37,18.
Oorzaak stijgingen: vooral rijksvaccinaties (budget-neutraal) en ook de jaarlijks indexering.

¹ Zonder de tijdelijke medewerkers voor de beheersing en bestrijding van het coronavirus.

² Zonder de inkomsten en uitgaven voor de coronacrisis.

ACTUALISERING BASISPAKKET 2024

De gemeentelijke taken voor de [publieke gezondheid](#) worden (vooral) uitgevoerd door de GGD. De GGD Hart voor Brabant doet dit in een basispakket, voor het laatst aangepast in 2015. Het GGD-bestuur vindt het daarom nodig om het basispakket te actualiseren en wil een pakket dat aansluit bij de huidige behoeften, met diensten die voor alle gemeenten gelijk zijn.

Het GGD-bestuur stelt nu voor om een aantal diensten te actualiseren:

1. Verplichte diensten: de diensten uit de [Wet publieke gezondheid](#) en/of de [Gemeenschappelijke regeling GGD](#): dit zijn de wettelijke taken die de GGD nu al uitvoert, maar waarvan de opdracht of de inhoud zo veranderde, dat dit vraagt om een aanpassing.
2. Diensten vanuit de keuze van het algemeen bestuur van de GGD: een aantal nieuwe diensten op basis van een professioneel oordeel op 6 aspecten (zie bladzijde 10).

Hieronder een toelichting op de actualisering op deze twee onderdelen.

1. Verplichte taken (zie het [Dienstenpakket](#) voor een toelichting)

De diensten hieronder zijn de uitkomst van een professionele inschatting van wat er ten minste moet gebeuren om te kunnen voldoen aan de verplichte taken³.

Bij de meeste van deze diensten, zie de cursieve zinnen, kan elke gemeente sturen op onze inzet. Daardoor blijft de GGD aansluiten op het lokale beleid.

VERPLICHTE DIENSTEN	DIENSTEN VANUIT KEUZE
<p><i>Wet op het publieke gezondheid</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Technische hulp bij rampen ✓ Infectieziektebestrijding ✓ Technische ondersteuning ✓ Technische bijstand ✓ Ouderengezondheidszorg ✓ Advies op en rondom de gezondheid ✓ Advies voor bedrijven met gevolgen voor de gezondheid 	<p><i>Wet op de aanpak van geweld in families</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Basistoetsprogramma ✓ Bijstand op huislocatie ✓ Samenwerking met partners ✓ Invoering, advies en instructie en begeleiding ✓ Lijstbeheer ✓ "Smakel" kindergeren ✓ Soort jeugdgezondheidszorg in het netwerk ✓ Jeugdgezondheidszorg ✓ Openbare gezondheidszorg

Preventieprogramma's

Het bevorderen van de gezondheid op basis van de thema's van het landelijk preventieakkoord:

- het ondersteunen van landelijke campagnes;
- het uitvoeren van GGD-brede en regionale webinars;
- het lokaal inzetten, waar nodig, van voorlichters in eigen taal en cultuur;
- het ondersteunen van de [Gezonde School](#).

Gemeente en GGD bespreken jaarlijks welke thema's relevant zijn en tot welke inzet dat leidt.

Ouderengezondheidszorg

De GGD heeft binnen zijn diensten ook aandacht voor ouderen. Een gemeente kan bijvoorbeeld binnen de *Preventieprogramma's* kiezen voor meer aandacht voor ouderen.

Er ligt nu nog geen voorstel van GGD-diensten om deze wettelijke taak uit te voeren. Mogelijk vraagt dit herziening in 2024. Zie verder onder het kopje *Gezond oud worden*.

³ De Wet publieke gezondheid regelt de publieke gezondheidszorg door de gemeente en legt een aantal taken bij de GGD, maar noemt niet de normen of de uren die de gemeente hieraan moet besteden. Voor een aantal taken zijn er (veld)normen, zoals het [Landelijk professioneel kader](#) (jeugdgezondheidszorg) of de [VISI-normen](#) (infectieziektebestrijding). Voor meer info over normen en formatie, zie dit [kamerstuk](#).

Voor meer info over de inzet van de GGD per dienst: zie het [Dienstenpakket GGD Hart voor Brabant \(concept\)](#).

Analyse van en inzicht in de gezondheid

- Het uitzetten, analyseren en duiden van de gezondheidscijfers voor verschillende groepen; landelijke monitors voor jeugd, jongeren, volwassenen en ouderen. En regionale cijfers zoals het screenen van de gezondheid in het voortgezet onderwijs.
- Het beantwoorden van korte onderzoeksvragen.
- Het gevraagd en ongevraagd advies geven aan gemeenten.

Dit alles leidt tot inzicht in de gezondheid die als input dient voor (gemeentelijk) beleid. Voor deze taken bevat het basispakket nu een (te) beperkt aantal uren.

Gemeente en GGD bespreken jaarlijks welke thema's relevant zijn en tot welke inzet dat leidt.

Adviezen over besluiten met gevolgen voor de gezondheid

Door het meer integraal benaderen van positieve gezondheid worden deze adviezen belangrijker. Armoede en de inrichting van de leefomgeving beïnvloeden de gezondheid van inwoners. Aandacht hiervoor is ook terug te vinden in de ambities van de gemeenten in hun coalitieakkoorden.

Gemeente en GGD bespreken jaarlijks welke thema's relevant zijn en tot welke inzet dat leidt.

Inzet jeugdgezondheidszorg in het netwerk

Budget om de verbinding tussen gezondheidszorg, onderwijs en jeugdhulp te verstevigen. Onder andere gebaseerd op de [Toekomstagenda publieke gezondheid voor jeugd](#). Dit doen we bijvoorbeeld door:

- vaker aanwezig te zijn in het onderwijs om proactief te kunnen werken;
- vragen en casussen op scholen op te pakken en aan te sluiten bij zorgadviesteams;
- inloopsprekuren of samenwerken met het schoolmaatschappelijk werk;
- inzet in het Centrum voor jeugd en gezin.

Gemeente en GGD bespreken jaarlijks welke inzet de GGD hier levert.

Jeugdgezondheidszorg - ziekteverzuimbegeleiding

Ziekteverzuim op school is een belangrijk signaal dat het niet goed gaat met een jongere. De jeugdarts begeleidt dan bij het bevorderen van participatie en gezond gedrag.

Door de toename van het ziekteverzuim in het voortgezet onderwijs⁴ besloot het GGD-bestuur in 2021 dat hier extra capaciteit nodig was. Dat gebeurde tijdelijk, maar niet structureel.

Kosten uitbreiding verplichte taken

De kosten per inwoner (prijspeil 2023) van deze inzet in het geactualiseerde basispakket 2024:

Preventieprogramma's	€ 1,25
Analyse van en inzicht in de gezondheid	€ 0,13
Adviezen over besluiten met gevolgen voor de	€ 0,22
Inzet jeugdgezondheid in het netwerk	€ 0,99
Jeugdgezondheidszorg - ziekteverzuimbegeleiding	€ 0,42

⁴ Er loopt nog onderzoek naar het effect van ziekteverzuimbegeleiding in het primair onderwijs; daarom zit dit niet in het voorstel.

2. Diensten vanuit de keuze van het algemeen bestuur

Een beschrijving van deze diensten staat in het [Dienstenpakket](#); daar is ook te vinden wat de inzet van de GGD is voor een dienst.

Nu niet Zwanger

Coördinatie voor het invoeren en borgen van *Nu Niet Zwanger* in het werk van instellingen in het sociaal en medisch domein. [Nu Niet Zwanger](#) is een programma dat hulpverleners middelen biedt om hun cliënten (vrouwen en mannen in omstandigheden die hen kwetsbaar maken) te laten nadenken over seksualiteit, anticonceptie en kinderen. Met als doel: een bewuste keuze maken over het moment van hun kinderwens.

Keuzeaanbod voor ouders van kinderen in kwetsbare situaties

De *Toekomstagenda publieke gezondheid voor jeugd* noemt een aantal interventies als effectief en als speerpunt, zoals een “breed basisaanbod jeugdgezondheidszorg, in te zetten naar behoefte”.

In het geactualiseerde basispakket heeft elke gemeente een keuze uit deze drie diensten:

- *VoorZorg*: preventief en intensief ondersteunen van zeer kwetsbare (aanstaande) moeders.
- *Stevig ouderschap*: preventieve gezinsondersteunende huisbezoeken voor kwetsbare ouders;
- *Begeleiding naar voorschoolse educatie*: (betere) overdracht van kinderen met een verwijzing.

Het budget voor deze diensten is gebaseerd op het geschatte aantal casussen per gemeente.

Advisering Omgevingsplan en Deelname Omgevingstafels

Het integraal adviseren over het Omgevingsplan van de gemeente, vanuit verschillende disciplines. Het beoordelen van een vergunningaanvraag op de gezondheidsaspecten van bijvoorbeeld geur of geluid, luchtkwaliteit, straling, bodem, groen.

Kosten

De kosten per inwoner (prijspeil 2023) van deze inzet in het geactualiseerde basispakket 2024:

Nu Niet Zwanger	€ 0,43
Diensten aan kinderen in kwetsbare situaties	€ 1,75
Advisering Omgevingsplan/Deelname Omgevingstafels	€ 0,13

Gezond oud worden

Het GGD-bestuur vindt dat diensten rond gezond oud worden nog te veel ontbreken in het aandachtsveld van de GGD en benoemt ze daarom als een ontwikkelthema voor 2023. Daarin komt dan ook de vraag aan bod of de GGD de organisatie is die hiervoor diensten in zijn pakket moet hebben.

De inhoud en de eventuele kosten zijn pas daarna duidelijk en krijgen nu geen plaats in dit voorstel.

Voor de onderbouwing: zie bij die diensten in het [Dienstenpakket](#), bij de kopjes *Onderbouwing*.

Voor deze diensten leidde dat tot dit oordeel:

☐ Ja ☐ Twijfel ☐ Nee

Gemeentelijke bijdrage 2024 (indicatie)

	Aantal inwoners	Gemeentelijke bijdrage in €
Bernheze	32.160	1.351.042
Boekel	11.152	468.496
Boxtel	33.483	1.406.621
Dongen	27.188	1.142.168
Gilze en Rijen	26.587	1.116.920
Goirle	24.110	1.012.861
's-Hertogenbosch	158.276	6.649.175
Heusden	45.803	1.924.184
Hilvarenbeek	15.948	669.975
Land van Cuijk	91.186	3.830.724
Loon op Zand	23.821	1.000.720
Maashorst	58.715	2.466.617
Meierijstad	83.549	3.509.893
Oisterwijk	32.753	1.375.954
Oss	94.122	3.954.065
Sint-Michielsgestel	29.985	1.259.670
Tilburg	226.558	9.517.702
Vught	32.106	1.348.773
Waalwijk	49.641	2.085.418
Totaal	1.097.143	46.090.977

Toelichting

Aantal inwoners: de voorlopige CBS-cijfers van 1 september 2022. De definitieve cijfers baseren we op de inwonersaantallen per 1 januari 2023; dat is dan de basis voor de begroting 2024.

Indexering 2024 (indicatie)**Nominale ontwikkelingen**

	2022	2023	2024	Totaal
<i>Prijzen</i>				
Begroting 2023	3,40%	3,00%	0,00%	
Kadernota 2024	4,40%	4,10%	4,10%	
Totaal	1,00%	1,10%	4,10%	6,20%
<i>Lonen</i>				
Begroting 2023	1,50%	3,00%	0,00%	
Kadernota 2024	2,25%	5,00%	4,10%	
Totaal	0,75%	2,00%	4,10%	6,85%

Correctie prijsontwikkeling 2022 en 2023			2,10%	
Correctie loonontwikkeling 2022 en 2023			2,75%	
Gewogen correctie nominale ontwikkeling 2022/2023			2,56%	
Gewogen correctie nominale ontwikkeling 2024			4,10%	
Totaal index gemeentelijke bijdrage 2024			6,66%	6,66%

Loon-/prijsverhouding			
Lasten begroting 2023 (x € 1.000)	70.302		
Personele lasten	49.020	69,73%	70%
Materiële lasten	21.282	30,27%	30%

Toelichting

In maart 2023 actualiseren we de indexcijfers, op basis van de cijfers van de gemeente Tilburg. Dat leidt dan nog tot het aanpassen van de gemeentelijke bijdrage.

Hart voor Brabant

Hart voor Brabant

Gezond² doet leven!

Kadernota 2024 GGD Hart voor Brabant - zienswijzen gemeenten¹

Gemeente	Zienswijze ² , samengevat
Bernheze	Positieve zienswijze op de kadernota. Zie verder het raadsvoorstel .
Boekel	Stemt in met de kadernota en dient geen zienswijze in. In principe positief over de actualisatie van het basispakket, maar verzoek om de taken inhoudelijk nader te concretiseren bij de begroting voordat hij kan instemmen. Stemt in met de gemeentelijke bijdrage 2024 als uitgangspunt voor het basispakket 2024. Zie verder het raadsbesluit .
Boxtel	Onderstreept de prioriteiten in het beleid, zoals de inzet op preventie en het tegengaan van gezondheidsverschillen. Het invoeren van het geactualiseerde basispakket verkleint verschillen tussen gemeente, met een positief effect voor onze inwoners. Maar het blijft van belang dat lokaal maatwerk mogelijk is. Heeft zorgen om de uitvoerbaarheid, gezien de hoge ambities en de verschuiving van taken in combinatie met een tekort (zorg)personeel in een krappe arbeidsmarkt. Dit zien we graag inzichtelijk in de begroting. De actualisatie van het basispakket betekent een fors hogere bijdrage voor de gemeente. Graag hadden wij gezien dat deze financiële consequenties eerder besproken waren zodat we geleidelijk daar naar toe hadden kunnen groeien. Graag tijdig voor de begroting een duidelijk beeld over de financiële gevolgen, de veranderingen in de diensten en de gevolgen van de nieuwe Wet gemeenschap-pelijke regelingen. Zie ook het raadsvoorstel .
Dongen	Stemt in met de inhoudelijke koers van de kadernota en de prognose voor de gemeentelijke bijdrage en op inhoud met het te actualiseren basispakket. Kanttekeningen: het beleidsplan ontbreekt en de toekomstvisie is summier en nog weinig concreet. Oproep om in de begroting duidelijk het beleidsplan te verankeren en concreet uit te werken. De raad diende bij de begroting 2023 de zienswijze in om de structurele besparing op huisvesting in mindering te brengen op de gemeentelijke bijdrage, maar daar was in het AB geen meerderheid voor. Door nu deze besparing in te zetten voor informatieveiligheid en het onderhoud van het functieboek is nu hiervoor geen hogere gemeentelijke bijdrage nodig. Zie verder het raadsvoorstel .

¹ Ontvangen/verwerkt tot en met 20 maart 2023.

² Zienswijze van de raad tenzij anders vermeld.

Gilze en Rijen, raad 03-04	<p>Geen bezwaar tegen de inhoudelijke koers van de kadernota, de prognose van de gemeentelijke bijdrage en de inhoud van het te actualiseren basispakket. Dient geen zienswijze in.</p> <p>Zie verder het concept-raadsvoorstel.</p>
Goirle, raad 28-03	<p>Neemt kennis van de inhoudelijke koers van de kadernota en dient hierop geen zienswijze in. Stemt in met de prognose van de gemeentelijke bijdrage en met de inhoud van het geactualiseerde basispakket GGD en dient hierop geen zienswijze in, maar wil wel de GGD adviseren om ieder jaar goed te inventariseren wat per gemeente de behoeften zijn, zodat hij hier vooraf rekening mee kan houden.</p> <p>Zie verder het concept-raadsvoorstel.</p>
Heusden, raad 28-03	<ul style="list-style-type: none"> - Stemt in met het basispakket. Er is meer ruimte voor preventieprogramma's en Stevig ouderschap, Voorzorg en Begeleiding naar voorschoolse educatie zijn breder beschikbaar. - Stemt in met de kadernota. De toekomstvisie is summier, maar hij sluit wel aan op ons beleid op het gebied van het sociaal domein. <p>Zie verder concept-raadsvoorstel en -raadsvoorstel.</p>
Hilvarenbeek	<p>Geen bezwaar tegen de inhoudelijke koers van de kadernota en de inhoud van het basispakket. De toekomstvisie is summier, hoog over en weinig concreet en biedt onvoldoende handvaten voor het beleid. Oproep om in de begroting duidelijk het beleidsplan te verankeren en concreet uit te werken.</p> <p>Geen instemming met de gemeentelijke bijdrage en de financiële gevolgen van de actualisering van het basispakket; ook kijken naar mogelijke kostenbesparingen. De besparingen op huisvesting inzetten voor verlaging van de gemeentelijke bijdrage.</p> <p>Geen bezwaar tegen de inhoud van het te actualiseren basispakket en hierop geen zienswijze indienen.</p> <p>Zie verder het raadsvoorstel.</p>
Land van Cuijk	<p>Neemt kennis van de kadernota en dient geen zienswijze in.</p> <p>Zie verder het raadsvoorstel.</p>
Loon op Zand	<p>Geen bezwaar tegen de inhoudelijke koers van de kadernota, de prognose voor de gemeentelijke bijdrage en de inhoud van het te actualiseren basispakket.</p> <p>Zienswijze: het beleidsplan ontbreekt als basis voor de kadernota, die is dit jaar gebaseerd op de toekomstvisie: kernachtig en met een duidelijke richting, maar nog wel op hoofdlijnen. Graag in begroting 2024 en beleidsplan 2024-2027 een concretere uitwerking van deze toekomstvisie. In onze latere zienswijze op de begroting 2024 volgt een uitgebreide reactie op de uitwerking van beleidsplan en begroting, financieel en inhoudelijk</p> <p>Zie verder het raadsvoorstel en de zienswijze.</p>
Maashorst	<p>Positieve zienswijze op het te actualiseren basispakket en de lijn van de kadernota.</p> <p>Aandachtspunt: de taken vanuit het onderwijsachterstandenbeleid blijven specificeren, zodat deze financiering hiervoor mogelijk blijft. De taak 'advisering omgevingsplan en deelname omgevingstafels' opnemen in het basispakket zodra de Omgevingswet in werking treedt.</p> <p>Zie verder het raadsvoorstel en het raadsbesluit.</p>

Meerijstad	<p>Gezondheid is belangrijk en de gemeente zet veel in op preventie en leefstijl. Daarom: steun voor de kadernota en het basispakket, omdat die leidt tot meer uniformiteit tussen gemeenten en omdat aandacht voor een gezonde leefomgeving beter geborgd is. Wel zijn er behoorlijk meer kosten terwijl we al veel plustaken inkopen. Onder meer doordat de GGD enkele diensten aanpast en de inzet op enkele diensten verhoogt. Wij vinden die verhoging niet nodig, omdat we met de huidige inzet en uren ook de doelen bereiken.</p> <p>Zie verder het raadsvoorstel en de zienswijze.</p>
Oisterwijk	<p>Staat positief tegenover de inhoudelijke koers van de kadernota en kan zich vinden in de prognose van de gemeentelijke bijdrage. Daarnaast: waardering voor de wijze van aanpak van de actualisering van het basispakket en de informatievoorziening hierover.</p> <p>Zie verder het raadsvoorstel.</p>
Oss	<p>Ondersteunt de kadernota en het nieuwe basispakket omdat dit zorgt voor meer uniformiteit tussen gemeenten en betere borging van aandacht voor een gezonde leefomgeving. Vraagt extra aandacht voor preventie bij kinderen en in het bijzonder voor de consultatiebureaus: het beter in beeld hebben van kinderen en ouders kan een belangrijke bijdrage leveren in het voorkomen, stabiliseren en reduceren van problemen.</p> <p>Verzoek aan de GGD om de komende periode terughoudend te zijn met extra kostenstijgingen en ontwikkelingen zoveel mogelijk op te vangen binnen de beschikbare financiële middelen. Voordat het bestuur de koers voor 2024 vaststelt moeten de raden de taken van de GGD kunnen toetsen op eventuele overlap met eigen lokale voorzieningen.</p> <p>Zie verder raadsvoorstel, zienswijze, dit amendement en dit amendement.</p>
's-Hertogenbosch	<p>Het is belangrijk om inwoners gelijke kansen te bieden en in te zetten voor mensen in kwetsbare situaties. Maar deze inzet kan sterker terugkomen in de thema's 'Gewoon Gezond' van de GGD. Daarom: nadrukkelijk aandacht voor de bestaande verschillen en hoe deze tegen te gaan.</p> <p>Het geactualiseerde basispakket wil aansluiten bij de huidige behoeften van de inwoners. De uitwerking moet goed aansluiten bij het programma Samen Gezond 's-Hertogenbosch. Verschuiven van taken in de basisondersteuning moet gebeuren in overeenstemming met de andere deelnemende organisaties (dit leidt tot aanpassing van de overeenkomst per 1-1-2024). Grotere veranderingen, zoals in de inzet of in diensten moet de GGD afstemmen met alle gemeenten.</p> <p>Zie verder het raadsvoorstel en de zienswijze.</p>
Sint-Michielsgestel	<p>Negatieve zienswijze op de kadernota. Onderstreept de prioriteiten zoals de inzet op preventie en tegengaan van gezondheidsverschillen. Met het geactualiseerde basispakket verschuiven sommige plustaken naar het basispakket. Dit verkleint verschillen tussen gemeenten en dit heeft een positief effect voor onze inwoners. Maar het blijft van belang dat lokaal maatwerk mogelijk is en dat de gemeente haar beleidsvrijheid houdt om preventie te organiseren in lokale netwerken.</p>

	<p>Gezien de hoge ambities en verschuiving van taken in combinatie met een tekort aan (zorg)personeel in een krappe arbeidsmarkt maken we ons zorgen om de uitvoerbaarheid. Dit zien we graag nader uitgewerkt in de begroting.</p> <p>De actualisatie betekent een hogere bijdrage, die niet is gedekt in de gemeentelijke meerjarenbegroting. Daarom maakt de raad zich zorgen om de financiële gevolgen. De actualisatie zorgt voor verschuivingen in de diensten. Verzoek om daarom tijdig een duidelijk beeld te geven van de financiële gevolgen en de veranderingen in de diensten.</p> <p>Zie verder het raadsvoorstel en de zienswijze.</p>
Tilburg	<p>Geen bezwaar tegen de inhoudelijke koers van de kadernota, de prognose voor de gemeentelijke bijdrage en de inhoud van het te actualiseren basispakket.</p> <p>Belangrijkste punten uit de zienswijze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de kadernota is gebaseerd op de toekomstvisie. Die is summier, hoog over en weinig concreet en biedt onvoldoende handvaten voor het beleid. Verzoek om in de begroting duidelijk het beleidsplan te verankeren en concreet uit te werken. - de GGD is van belang als strategische partner in de verdere uitwerking en implementatie van het wijk- en gebiedsgericht werken. Het is wel van belang om daarover aanvullend in gesprek te gaan. Idealiter neemt de GGD ook plaats in de stedelijke alliantie. - enthousiast over dit ambitieuze basispakket met daarin de keuze om niet alleen wettelijke taken uit te voeren maar ook programma's te borgen die grote meerwaarde hebben voor onze inwoners. <p>Zie verder het raadsvoorstel.</p> <p>Op basis van een raadsmotie vraagt de gemeente de GGD daarnaast om het ministerie van VWS te verzoeken om PrEP-medicatie – nu nog een door VWS betaalde pilot – onderdeel te maken van de reguliere zorg. En, als VWS daar negatief over zou besluiten, te onderzoeken of het mogelijk is om deze pilot bij de GGD uit te breiden.</p>
Vught	<p>Een negatieve zienswijze, omdat de precieze inhoud van het basispakket niet duidelijk is en met de huidige informatie geen afweging te maken is. De inhoud komt overeen met de doelen uit het coalitieakkoord, maar pas wanneer duidelijk is welke en hoe de plustaken verschuiven heeft de gemeente de inhoud en de financiële gevolgen inzichtelijk.</p> <p>De gemeente onderstreept de prioriteiten en aandachtspunten in het beleid voor 2024, zoals preventie en het tegengaan van gezondheidsverschillen, waarbij zij aandacht vraagt voor de bestaande verschillen en de wijze waarop gezondheidsverschillen zijn tegen te gaan, omdat niet voor iedere inwoner gezondheid vanzelfsprekend is.</p> <p>Zie verder het raadsvoorstel en de zienswijze.</p>

Waalwijk	<ul style="list-style-type: none"> - Het beleidsplan ontbreekt, de kadernota is nu gebaseerd op de toekomstvisie. Die is summier, hoog over en weinig concreet en biedt onvoldoende handvaten voor het beleid. In de begroting 2024 moet de GGD het (nieuwe) beleidsplan verankeren concreet uitwerken - Een ambitieus basispakket met daarin de keuze om ook programma's te borgen met een grote meerwaarde en die in te zetten zijn als voorliggend veld. Het nieuwe basispakket geeft echter minder ruimte voor lokale accenten. Gemeenten hebben nu invloed op de inzet van de GGD. Dat heeft ook als voordeel dat er ook meer bezuinigd kan worden als de raad daartoe besluit. De gemeente wil meer zaken in het pluspakket houden en minder in het basispakket. De mogelijkheid om later andere keuzes te maken is dan wel aanwezig. <p>Zie verder het raadsvoorstel.</p>
----------	--